

Till kommunfullmäktige i Lapträsk

REVISIONSNÄMNDENS I LAPPTRÄSK UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2023

1. Revisionsnämndens verksamhet

Revisionsnämnden ska enligt kommunallagens 121 § bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning ska revisionsnämnden bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet.

Bedömningen för 2023 har gjorts av den revisionsnämnd för verksamhetsperioden 2021–2024 som fullmäktige valt. Till revisionsnämndens har hört:

Ordinarie medlemmar

Kaj Ikäheimo, ordförande t.o.m. 8.6.2023
vice ordförande t.o.m. 7.6.2023
Anne Rönkkö, vice ordförande fr.o.m. 8.6. 2023
ordförande t.o.m. 7.6.2023
Kalevi Hoffström
Marina Silfvast
Markku Lautamäki
Maarit Hietala
Katri Sibelius fr.o.m. 14.9.2023

Personliga suppleanter

Lari Väisänen
Anni Simola
Kenneth Levin
Annika Lindfors
Kari Hirvonen
Tanja Kaukonen
Arno Holopainen

Revisionsnämnden har bedömt kommunens verksamhet enligt sin revisionsplan. Nämnden har vid sina sammanträden bekantat sig med verksamheten inom de olika sektorerna. Vid sammanträdena har man hört ledande tjänsteinnehavare och kommundirektören.

Revisionsnämnden har sammanträtt 9 gånger för bedömningen av verksamheten år 2023.

Jäv hos nämndens medlemmar har beaktats i bedömningsarbetet.

Kai Puro från BDO Audiator Oy har assisterat nämnden vid dess möten och fört protokoll under våren 2023, Matias Vulli från BDO Audiator Oy därefter fr.o.m. hösten. Till ansvarig revisor har utnämnts BDO Audiator Oy:s OFGR Mark Lassfolk.

2. Bedömning av förverkligandet av målsättningar

2.1 Uppställande av ekonomiska och verksamhetsmässiga mål

Målen ställdes upp vid kommunfullmäktiges sammanträde den 7.12.2022, där budgeten för 2023 samt den ekonomiska planen för åren 2024–2025 godkändes. I utarbetandet av budgeten uppställdes mål enligt den kommunstrategi som godkänts av fullmäktige, och kommuninvånare och beslutsfattare involverades i beredningsarbetet precis som tidigare år.

Enligt Statistikcentralens preliminära befolkningsdata är invånarantalet i Lapträsk 2 449 invånare i slutet av år 2023, vilket är 69 färre än i slutet av 2022. Det föddes 8 barn i Lapträsk år 2023 och motsvarande var det naturliga bortfallet 44 personer och helhetsskillnaden var -35 personer. Den naturliga befolkningsförändringen förklarar alltså ungefär hälften av befolkningsförändringen. Enligt samma statistik fördelas befolkningen i Lapträsk enligt följande; under 25-åringar 20,9 %, 25–64 - åringar 47,9 % och över 65-åringar 31,2 %. Av befolkningen i Lapträsk är 15,8 % över 75-åringar. I åldersfördelningen kan man se att andelen över 65 år ökar och andelen yngre sjunker.

AVVIKELSER I BUDGETEN FÖR BOKSLUTSÅRET 2023

För driftshushållningsdelens del är budgetens bindande nivå i förhållande till fullmäktige netto. (verksamhetsbidrag).

Investeringarnas bindande nivå är objektsvis.

Driftshushållning	Driftshushållningens intäkter	103,1 %
	Driftshushållningens utgifter	99,3 %
	Verksamhetsbidrag	98,3 %

Fullmäktige har godkänt följande budgetändringar:

24.5.2023	§12
13.9.2023	§24
15.11.2023	§35

Avvikelser som gjorts i driftshushållningen som inte behandlats år 2023 på fullmäktigenivå:

Driftshushållning

Koncernförvaltning

10	Netto	-	26 671 €	98,5 %
----	-------	---	----------	--------

Bildnings- och välfärdstjänster

30	Netto	-	66 391 €	98,5 %
----	-------	---	----------	--------

Tekniska tjänster

40	Netto	-	40 137 €	97,3 %
----	-------	---	----------	--------

Investeringar			
Projekt			
9530 Linjeförändring Koivistovägens ansl.	19 694 €		
9239 Renovering av Civiltjänstcentralens omr.	1 337 €	103,8 %	
9521 Förnyelse av avloppspumpar	642 €	106,4 %	
9505 Vattenförsörjning i glesbygden	30 €	100,2 %	
Finansiering			
Skatteintäkter	- 137 509 €	102,6 %	
Statsandelar	- 15 612 €	100,6 %	
Finansiella intäkter och kostnader	- 66 544 €	127,2 %	

Revisionsnämndens utvärdering:

Bokslutet innehåller inte några väsentliga avvikelser från budgeten. Rörelsemarginalmålet, som är bindande för fullmäktige, har uppnåtts. Det positiva resultatet för räkenskapsåret beror på bättre driftsintäkter än förväntat och på skatteintäkter som erhöles i början av året på basen av 2022 års uppgifter. Social- och hälsovårdsreformen minskade avsevärt kommunens totala finansiering för 2023. De ekonomiska utmaningarna har inte eliminerats.

2.2 Hur de funktionella och ekonomiska målsättningarna utfallit inom driftsekonomin 2.2.1

Koncernförvaltning

KONCERN-FÖRVALTNING	BS 2022	BU 2023	BS 2023	Utf. %
Intäkter	207 493	180 427	187 128	103,7 %
Utgifter	- 1 758 738	- 1 907 388	- 1 887 418	99,0 %
Verksamhetsbidrag	- 1 551 245	- 1 726 961	- 1 700 290	98,5 %

Det bindande målet för koncernförvaltningen i budgeten för 2023 uppnåddes under räkenskapsåret 2023. Separata strategiska mål sattes också upp och deras uppfyllelse har följts upp.

Genomförande av strategin:	Utfall
<i>Livskraft och utrymme för företag att växa / näringstjänster):</i>	<p>Främjandet av målen i det näringspolitiska programmet har inletts. För att främja programmets mål har kommunen också inrättat en näringspolitisk grupp, där representanter för kommunen och företagare ingår samt ombud från företagarföreningen. Gruppen sammanträdde fyra gånger och gjorde även företagsbesök. Uppföljningen av det näringspolitiska programmet diskuterades i november av företagsgruppen och vidare av kommunfullmäktige.</p> <p>Arbetslöshetsgraden fortsatte att sjunka i början av året, men började stiga mot slutet av året. I samband med AN24-reformen bereddes ett samarbetsområde i Östra Nyland med Borgå stad som ansvarig kommun. Kommit med i sysselsättningsområdet.</p>
Vi informerar och upprepar / näringstjänster (kommunikation)	Kommunens nya hemsida och de nya Visit Lapinjärvi-sidorna har tagits i bruk. Fyra infobrev skickades under året till hushållen. Dessutom har det kommunicerats via sociala medier och det har utförts marknadsföringskommunikation som bland annat rör bostadsmässan i Lovisa och boende.
Vi värdesätter vår personal / personalförvaltning	I mars genomfördes en personalenkät som riktades till hela personalen. Resultatet var bra på kommunal nivå. Resultaten har diskuterats i kommunstyrelsen, ledningsgruppen, bland förpersonerna, i samarbetskommittén och i alla enheter för att utveckla verksamheten och förpersonsarbetet.
Vi utnyttjar digitalisering och teknik för att göra kommunens verksamhet smidigare / informationshanteringstjänster	<p>Kontinuerliga förbättringsåtgärder inom de olika områdena av IT-tjänster syftar till att säkerställa att kommunens digitalisering och användning av teknik sker på ett säkert och tillförlitligt sätt.</p> <p>Dessa åtgärder kommer också att stödja effektiviseringen av kommunens IT-tjänster och förbättra den övergripande operativa effektiviteten. Utveckling av en säkerhetspolicy, utbildning av personal i säkerhet, uppdatering av system och</p>

	infrastruktur, backup- och återställningsplaner, stark autentisering och åtkomsthantering, beredskaps- och kontinuitetsplanering är viktiga åtgärder för att säkerställa säkerheten och effektiviteten i kommunens verksamhet i den digitala miljön.
--	--

Social- och hälsovårdsreformen har genomförts fr.o.m. början av 2023 och ansvaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna har överförts till välfärdsområdet Östra Nyland.

TE24-reformen framskrider. Lapträsk kommun deltog aktivt i beredningen av ordnandet av sysselsättningsförvaltningen i Östra Nyland. För Östra Nyland (exklusive Sibbo) bildades ett gemensamt sysselsättningsområde med Borgå stad som ansvarig kommun. Avsikten är att reformen ska träda i kraft 1.1.2025.

Implementeringen av det nya näringspolitiska programmet, som antogs i december 2022, påbörjades och pågick under hela året. Kommunen har inrättat en näringspolitisk grupp med representanter från kommunen, företagare och företagarföreningen. Arbetsgruppen har haft fyra möten och den har organiserat sig och kommit överens om sina arbetsmetoder. Ett avtal har tecknats med Posintra för 2023 om rådgivningstjänster för nya företag. Tre företagstomter har sålts. Dessutom har två företagstomter utarrenderats. Det planerade solkraftverksprojektet i Lapträsk godkändes i kommunens beslutsprocess. Under sommaren avtog förvaltningsdomstolen ett överklagande mot planen för företagsområdet vid Korsbro-området och planen vann laga kraft.

Kommunen har varit aktiv i kommunikationen med kommuninvånarna. En förnyad hemsida och en ny Visit Lapinjärvi hemsida har lanserats. Under året har fyra infobrev skickats ut till hushållen. Dessutom har sociala medier använts för att ge information. En flerårig kommunal marknadsföringsplan godkändes av kommunstyrelsen i februari. I kommunikationen har också utnyttjats den pågående idétävlingen för utveckling av centrum som avslutades i slutet av juni. Kommunen har också genomfört marknadsföringsaktiviteter i samband med bostadsmässan i Lovisa i sommar samt boende. Informeringen om näringsfrågor och kommunens upphandlingar förbättrades genom att skapa en SMS-tjänst för företagare. I februari ordnades en upphandlingskväll för företagare.

Kommunen sysselsatte fem heltidsanställda och en deltidsanställd arbetstagare med lönesubvention. Kommunerna betalar en årlig ersättning till FPA för dem som har varit arbetslösa länge, så att kommunen betalar 50 % av arbetsmarknadsstödet till FPA för dem som har varit arbetslösa i mer än 300 dagar. Om antalet arbetslöshetsdagar överstiger 1 000 betalar kommunen 70 % av förmånen. Inom sysselsättningsförvaltningen har fokus legat på de arbetslösa, med otillräckliga resurser för de långtidsarbetslösa, och i takt med att långtidsarbetslösheten har ökat har allt fler personer uteslutits från aktiveringsåtgärder. Andelen arbetslösa arbetssökande i arbetskraften var 9,8% i slutet av året, jämfört med 9,0% 2022, en ökning med +0,8%. I december 2023 fanns det 114 arbetslösa arbetssökande, jämfört med 105 år 2022. Rörelsemarginalen för tjänster som stödjer sysselsättningen var 94,8 %. Antalet sommarjobbare var 24 ungdomar. De

arbetade inom kommunal marknadsföring, inom den tekniska sektorn, småbarnspedagogik, biblioteket och ungdomsverksamheten.

Kommunen har sagt upp Sarastia Oy:s serviceavtal för ekonomiförvaltning och personalförvaltning från och med 1.1.2024, så att företaget fortfarande kommer att ta hand om uppgifterna i samband med bokslutet för 2023. Implementeringsprojektet med den nya operatören, Kuntalaskenta Oy, startade i augusti och fortskred enligt projektplanen.

Revisionsnämndens utvärdering:

Koncernförvaltningens budget för 2023, som är bindande för fullmäktige, uppnåddes under räkenskapsåret 2023 och de strategiska mål som fastställts har uppnåtts.

Kommunen bör sträva efter att säkerställa att den har tillräcklig upphandlingssakkunnighet för att säkerställa att anbudsförfaranden genomförs korrekt och att avtal är lämpliga och tjänar kommunens bästa intressen. När det gäller köpta tjänster efterlyser revisionsnämnden dessutom att man organiserar och upprätthåller en tillräcklig kontrollmiljö och en korrekt avtalsförvaltning för att säkerställa att verksamheten organiseras i kommunens intresse.

När det gäller organiseringen av upphandlingsväsendet rekommenderas att man undersöker möjliga modeller för samarbete med grannkommuner, till exempel där en kommun är leverantör och de andra betalar för användningen av tjänsterna. Detta arrangemang skulle kunna ersätta användningen av externa konsulter när det ligger i kommunens intresse att göra det. Det skulle vara viktigt att få upphandlingsprocessen att fungera och minimera negativa externa effekter.

Revisionsnämnden fortsätter att efterlysa mer öppenhet i kommunikationen om projektens fortskridande och anser att det vore lämpligt med tätare information om projekten.

När det gäller anmälan om bindningar vill revisionsnämnden påminna dem som är skyldiga att göra anmälan om bindningar och att meddela ändringar utan onödigt dröjsmål.

2.2.2 Bildnings- och välfärdstjänster

BILDNINGS- OCH VÄLFÄRDSTJÄNSTER	BS 2022	BU 2023	BS 2023	Utf.%
Intäkter	379 332	450 978	477 498	105,9 %
Utgifter	- 4 429 916	- 4 964 793	- 4 924 921	99,2 %
Verksamhetsbidrag	- 4 050 584	- 4 513 815	- 4 447 423	98,5 %

Det bindande målet för bildnings- och välfärdstjänsterna i budgeten för 2023 uppnåddes under räkenskapsåret 2023, med 105,9% av de budgeterade intäkterna och 99,2% av utgifterna. Rörelsemarginalen låg kvar inom budget på 98,5%. Dessutom fastställdes separata strategiska mål och deras uppfyllelse har övervakats.

Strategiskt mål	Implementering	Utfall
Människornas behov och önskemål vägleder oss i den kommunala utvecklingen	Branschen förbereder sig för en organisationsförändring och integrering av välfärdstjänster i branschen när grundtrygghetssektorn avskaffas och det nya Östra Nylands välfärdsområde inleder sin verksamhet den 1 januari 2023.	Välfärdssektorn slogs samman med bildningstjänsterna genom en ändring i förvaltningsstadgan från och med den 1 januari 2023. Ledandet av välfärdsarbetet infördes i bildnings- och välfärdsdirektörens uppgiftsbeskrivning. En välfärdskoordinator anställdes tillsvidare från den 1 januari 2023 och en arbetsbeskrivning utarbetades för den nya tjänsten. Samarbetet med Östra Nylands välfärdsområde fick en långsam start. Det strategiska avtalet mellan Lapträsk kommun och Östra Nylands välfärdsområde godkändes den 13 september 2023. Samarbetsmålet har tillämpats på hela sektorn och alla dess resultatenheter och är kopplat till följande punkt i kommunstrategin Människornas behov och önskemål vägleder oss i den kommunala utvecklingen.
Vi är en barnvänlig kommun i enlighet med UNICEF:s metod.	Vi implementerar handlingsplanen för Barnvänlig kommun i linje med dess mål.	Handlingsplanen för Barnvänlig kommun har genomförts i linje med dess mål. Ett utvärderingsmöte hölls med UNICEF-representanter och koordinationsgruppen den 21 september 2023.
Vi producerar tjänster från människa till människa.	Vi tillsvidareanställer en idrottsinstruktör för att tillhandahålla rådgivning och vägledningstjänster för fysisk aktivitet för att stödja välbefinnandet hos kommuninvånarna.	En idrottsinstruktör-idrottsrådgivare anställdes av kommunen under perioden för den permanenta vakansen, först som tillfälligt anställd och sedan som fast anställd från och med den 1.4.2023.

Vi tar oss an framtiden med öppna ögon och utvecklar vår kommun med en framåtblickande attityd.	Vi tillsvidare anställer en välfärdskoordinator för att förbereda de uppgifter som rör det välfärdsarbete som kommer att finnas kvar i kommunerna och samordningen av välfärdsarbetet på kommunal nivå.	En välfärdskoordinator rekryterades för en tillsvidareanställning från 1.1.2023.
---	---	--

Ett försök gjordes att bygga kontaktytor med Östra Nylands välfärdsområde som en del av det nya välfärdsområdet. Det var en långsam start på samarbetet och stora utmaningar, särskilt när det gäller elevvårdstjänster. Tilldelningen av skolhälsovård och psykologtjänster uppfyllde inte behovet och välfärdsområdet kunde enligt uppgift inte delta i alla aktiviteter på grund av resursbrist.

Kommunen inledde morgonverksamhet som en ny tjänst från 15.8.2023 (antal deltagare 9). Morgonverksamhet anordnades varje skoldag för både svenskspråkiga och finskspråkiga elever på Kapellby Skola.

Förberedande arbete i samband med uppföljningen av det tillfälliga skolskjutsavtalet och skolskjutsupphandlingarna tog mycket tid i anspråk under året. Utöver det egna arbetet var man tvungen att köpa juridiska tjänster för övervakningen av det tillfälliga skolskjutsavtalet och lösningen av faktureringsfrågor. Förutom det egna arbetet användes också köptjänster till förberedelserna inför den nya upphandlingen av skolskjutsar.

Totalt fem förvaltningsbesvär behandlades under året, varav fyra rörde organisationen av skolskjutsar och ett rörde skolans verksamhet i samband med skolskjutsar. Bildnings- och välfärdsnämnden sammanträdde 17 gånger, den finskspråkiga sektionen sammanträdde fyra gånger och den svenskspråkiga sektionen sammanträdde tre gånger.

Inom småbarnspedagogiken låg fokus för 2023 på införandet av kvalitetskriterier för småbarnspedagogiken, utvecklingen av digitaliseringen och en utredning om avgiftsfri småbarnspedagogik. Andra frågor som påverkade verksamheten under planeringsperioden var det fortsatta genomförandet av UNICEF:s modell för barnvänliga kommuner och kulturutbildningsplanens utflykter och workshoppar våren 2023.

En utredning om avgiftsfri småbarnspedagogik utarbetades under våren och presenterades för bildnings- och välfärdsnämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom som en del av budgetmålen. Utredningen ledde inte till några åtgärder.

Styrgruppen för skolplanering för det nya skolbyggnadsprojektet sammanträdde fem gånger. Representanter för skolan har deltagit i samtliga möten.

Revisionsnämndens utvärdering:

Budgeten för 2023 för bildnings- och välfärdstjänster, som var ett bindande mål för fullmäktige, uppnåddes under räkenskapsåret 2023 och de strategiska mål som ställts upp har framskridit.

Revisionsnämnden anser att organiseringen av tjänsten som idrottsinstruktör har skötts exemplariskt. Ungdomsarbetet borde vara mer åldersanpassat. För närvarande finns det

gott om verksamhet för barn i grundskoleåldern, men man borde fästa större uppmärksamhet vid dem som är äldre än detta.

När det gäller skolhälsovård och psykologtjänster anser revisionsnämnden att det är viktigt att kommunen inom ramen för sina befogenheter främjar barns och ungdomars tillgång till dessa tjänster.

För att främja kommuninvånarnas välfärd anser revisionsnämnden att det efter att ansvaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster överförts till Östra Nylands välfärdsområde är av största vikt att samarbetet mellan välfärdsområdet och kommunen genomförs på ett ändamålsenligt sätt och att uppmärksamhet fästs vid att främja kommuninvånarnas välfärd och hälsa. Utöver nyttan för hälsan och välbefinnandet har detta också ekonomiska konsekvenser i och med den finansiering som betalas på basis av HYTE-koefficienten.

2.2.3 Tekniska tjänster

Det bindande målet för tekniska tjänster i budgeten för 2023 uppnåddes under budgetåret 2023, med ett utfall på 102,3% av budgetintäkterna och 99,8% av budgetutgifterna. Rörelsemarginalen låg kvar inom budget på 97,3%. Dessutom fastställdes separata strategiska mål och deras uppfyllelse har följts upp.

TEKNISKA TJÄNSTER	BS 2022	BU 2023	BS 2023	Utf.%
Intäkter	1 655 102	1 651 970	1 689 364	102,3 %
Tillverkning för eget bruk	1 821	5 000	-	0,0 %
Kostnader	- 3 176 916	- 3 117 958	- 3 110 215	99,8 %
Verksamhetsbidrag	- 1 519 993	- 1 460 988	- 1 420 851	97,3 %

Strategiskt mål	Implementering	Utfall
Livskraft och utrymme för företag att växa samt Vi är föregångare/ markanvändningplanering	Utarbetande av detaljplanen för Husulabacken och godkännande av kommunfullmäktige under 2023.	Ändringen av detaljplanen för Husulabacken försenades på grund av observationer av flygekorrar i området och undersökningar av de skador som granbarkborren orsakat på granarna i området. Arbetet kunde återupptas sommaren 2023.

	Genomförande av en idéävling för Kapellby centrum och strandområdet, samt inledning av en planeringsprocess baserad på resultaten av tävlingen.	Tävlingen resulterade i 48 godkända förslag. Tävlingsresultatet tillkännagavs den 19 juni 2023. Diskussioner om uppföljningen inleddes under hösten.
Hållbar utveckling och vacker landsbygd /Fastigheter	Förvalta kommunens fastigheter så att reparationsskulden hålls under kontroll.	Kommunens egendom har underhållits inom ramen för budgeten.
	Förbättring av energieffektiviteten i kommunens fastigheter.	Inomhustemperaturen i kommunens fastigheter har sänkts med cirka en grad där det varit möjligt. I Trolldalens daghem har automatiken förbättrats och personalen har utbildats i hur det fungerar.

Den gamla brandstationen i byns centrum har tagits ur bruk av välfärdsområdets räddningstjänst från och med början av året. Utrymmet togs över av de tekniska tjänsterna för att användas som maskinhall och kafferum.

Problemen med driften av vattentjänstverket har ökat, särskilt när det gäller avloppsreningsverken, på grund av deras höga ålder. Byggandet av det nya avloppsreningsverket i Kapellby har inte kunnat påbörjas på grund av förseningar i miljötillståndet. Vattentjänstverkets underskott växer år för år. Underskottet för 2023 kommer att vara -135 210 euro, med ett kumulativt underskott på -776 681 euro. Vattentjänstverket behöver göra en översyn av definitionen av verksamhetsområdena och tariffstrukturen som en del av sin ekonomiska återhämtning.

Vikarieringen på vattentjänstverket hanteras som en köpt tjänst. Vikarieringskostnaderna har överskridit budgeten.

År 2023 skedde ett exceptionellt stort antal utmanande vattenläckor i ledningsnätet. År 2023 var volymen dagvatten mycket hög, upp till 25% av det producerade vattnet. Orsakerna till detta utreddes och söktes på fältet vid flera tillfällen, men det har inte varit möjligt att fastställa med säkerhet.

Revisionsnämndens utvärdering:

Det bindande målet för tekniska tjänster som fastställdes i budgeten för 2023 inför fullmäktige uppnåddes under budgetåret 2023 och de strategiska mål som fastställts har framskridit. För vattentjänstverkets del bör de taxor som uppbärs granskas kritiskt för att förhindra att ett underskott ackumuleras.

1.1 Investeringarnas utfall

- Kommunhuset, bu 32 000 €, utfall 16 071 €.
- Biblioteket, bu 33 000 €, utfall 27 021 €.
- Kapellby skola, bu 36 000 €, utfall 33 882 €.
- Låssystem i kommunens fastigheter, bu 10 000 €, utfall 8 621 €.
- Hilda Käkikosken koulu, Kapellby enhet bu 41 500 €, utfall 13 377 €.
- Hilda Käkikosken koulu, Porlom enhet, bu 58 000 €, utfall 47 010 €.
- Trolldalens daghem. bu 36 500 €, utfall 16 769 €.
- Sanering av gatubelysningen, bu 15 000 €, utfall 14 880 €.
- Kommunalteknik, Husulabacken bu 130 000 €, utfall 20 180 €.
- Minnesvänligt centrum; Gemensamt gatuområde, Tallmovägen, bu 10 000 €, utfall 0 €.
- Sanering av träsket, bu 20 000 €, utfall 16 090 €.
- Stamvägen, bu 10 000 €, utfall 0 €.
- Lappningar av vägytor, bu 26 000 €, utfall 14 363 €.
- Utrustning, ny MultiVan, bu 40 000 €, utfall 39 934 €.
- Sanering av Civiltjänstcentralens område, bu 35 000 €, utfall 36 337
- Planläggning, bu 128 000 €, utfall 86 673 €.
- Idrottshallen och sportplan, bu 22 000 €, utfall 8 006 €.
- Korsmalm depå, bu 10 000 €, utfall 3 250 €.
- Skateparken, bu 20 000 €, utfall 19 800 €.

VATTENTJÄNSTVERKETS INVESTERINGAR 2023

- Vattenförsörjning i glesbygden, ledningsarbeten, bu 15 000 €, utfall 15 030 €.
- Läckagereparationer, bu 25 000 €, utfall 17 444 €.
- Reningsverket i Kapellby, bu 1 000 000 €, utfall 48 350 €.
- Nätverkskartor, bu 20 000 €, utfall 11 653 €.
- Byte av avloppspumpar, bu 10 000 €, utfall 10 642 €.
- Vägen till pumpstationerna i Marieberg och Casagrande, bu 10 000 €, utfall 0 €.
- Nya objekt för vatten- och avloppsnätet, bu 110 000 €, utfall 63 249 €.
- Kartläggning av Vattentjänstverkets behov, bu 20 000 €, utfall 7 690 €.
- Linjeförändring/Anslutningen till Koivistovägen, utfall 19 694 €. Godkändes inte till investeringsprogrammet.

Revisionsnämndens utvärdering:

Budgeten omfattar investeringar på 1.923 miljoner euro, av vilka 617 000 euro har genomförts under räkenskapsåret. Avloppsreningsverket är mycket framträdande i siffrorna. Förseeningen av investeringsprojektet för avloppsreningsverket är beklaglig, men det är positivt att den fördröjning som orsakas av tillståndsförfarandet verkar minska, även om kraven för tillståndsförfarandet verkar öka. Detta kommer att belasta kommunens ekonomi under kommande budgetår, men det är mycket viktigt att det blir rätt.

På investeringssidan är det fortsatt viktigt att öppna upp för orsakerna till de orealiserade investeringarna. När det gäller orealiserade investeringar är det viktigt, med tanke på kommunens övergripande intresse, att se till att det inte uppstår onödiga merkostnader eller intäktsbortfall på grund av att investeringar skjuts på framtiden.

1.2 Kommunens ekonomi

LAPPTRÄSK	Ursprunglig budget	Budget-ändring	Budgeten efter ändringar	Bokslut 2023 utfall	Avvikelse	Utfall %
SKATTEINTÄKTER TOTALT	5 200 000	0	5 200 000	5 337 509	137 509	102,6%
Kommunens inkomstskatt	3 900 000	0	3 900 000	4 156 138	256 138	106,6%
Fastighetsskatt	690 000	0	690 000	652 701	-37 299	94,6%
Andel av intäkter från samfundsskatt	610 000	0	610 000	528 670	-81 330	86,7%

INKOMSTSKATTESATS	%	Beskattningsbar inkomst, 1000€	Ändring
2019	20,50 %	36 938	-0,5 %
2020	21,00 %	36 464	-1,3 %
2021	21,50 %	37 851	3,8 %
2022	21,50 %	38 234	3,5 %
2023	8,86 %	43 995*	16,1%*
*prognos			
FASTIGHETSSKATTESATSER			
Allmän fastighetsskattesats			1,10 %
Skattesats för byggnader i stadigvarande bostadsbruk			0,60 %
Skattesats för andra bostadsbyggnader			1,20 %

Det sammanlagda resultatet för Lapträsk kommun och vattentjänstverket för verksamhetsåret 2023 visar ett överskott på 218 183 euro.

Den ursprungliga budgeten för 2023 fastställdes till ett överskott på 62 619 euro. I delårsrapporterna antogs budgetändringar, vilket resulterade i ett slutligt budgetutfall som visade ett underskott på 154 101 euro. Alla branscher underskred sina verksamhetsbidrag och överskottet förklaras också av en god uppbörd av skatteintäkter och en positiv ackumulering av finansiella intäkter.

När man jämför siffrorna mellan olika år måste man ta hänsyn till förändringarna som social- och hälsovårdsreformen medförde, där den största förändringen var i driftskostnaderna. Driftskostnaderna minskade år 2023 med 52,2 % från 2022, eller cirka 10,8 miljoner euro. De totala driftskostnaderna 2023 uppgick till cirka 9,923 miljoner euro, vilket är cirka 68 000 euro, eller 0,7 %, lägre än den ändrade budgeten.

LAPPTRÄSK	Ursprunglig budget	Budget-ändring	Budgeten efter ändringar	Bokslut 2023 utfall	Avvikelse	Utfall %
Statsandelar totalt	2 600 000	119 663	2 719 663	2 735 275	15 612	100,6%
Statsandelar för kommunens bastjänster, inkl. Utjämnings	2 680 000	7 764	2 687 764	2 696 606	8 842	100,3%
Behovsprövad förhöjning av statsandelar	0	0	0	0	0	
Övrig finansiering av utbildnings- och Kompensation för uteblivna skatteintäkter	-630 000	15 308	-614 692	-607 927	6 765	98,9%
	550 000	96 591	646 591	646 596	5	100,0%

Social- och hälsovårdsreformen minskade kommunernas totala skatteintäkter med cirka 50 %. Lapträsk skatteintäkter 2023 uppgick till cirka 5,338 miljoner euro, vilket är cirka 137 500 euro mer än budgeterat, med en genomförandegrad på 102,6 %. Skatteintäkterna för 2023 påverkas positivt av skatteintäkterna för det första året, som baserades på uppgifterna och grunderna för 2022 och var därför betydligt högre. Skatteintäkterna var 47,2 % lägre än 2022, eller cirka 4,77 miljoner euro.

För Lapträsk kommuns del har det varit viktigt att kommunen har kunnat uppnå överskott under flera år i rad (2020–2023) efter att kriskommunkriterierna uppfylldes under räkenskapsåret 2019. Det ekonomiska åtgärdsprogrammet gäller till slutet av 2024 och det har följts och till största delen redan genomförts. Det är fortfarande viktigt att bedöma vilka frågor som kommer att ha en mer långsiktig inverkan på kommunens finanser, särskilt eftersom de ekonomiska utsikterna för de kommande åren ser mycket utmanande ut.

Under våren-sommaren 2023 konkurrensutsattes tjänstehelheten för löne- och ekonomiförvaltningen, och under resten av året förbereddes bytet av tjänsteleverantör. Sarastia Oy var tjänsteleverantör i Lapträsk i 11 år. Från och med 2024 kommer tjänsteleverantören att vara Kuntalaskenta Oy. Efter övergången förväntas betydande kostnadsbesparingar.

Förskottsbetalningar av långfristiga lån har fortfarande gjorts under 2023, cirka 200 000 euro, och totalt har intäkterna från försäljningen av aktier använts för att återbetala cirka 2,7 miljoner euro i förskottsbetalningar i slutet av 2023.

Under 2023 såldes tre industritomter och ytterligare en tomtförsäljning av tilläggsmark slutfördes. Markförsäljningarna ägde rum i januari och september 2023.

Revisionsnämndens utvärdering:

Kommunens ekonomi har varit i linje med budgeten. Den finansiella situationen är för närvarande i balans, men framtida investeringar kommer att utmana verksamheten tillsammans med ett minskande befolkningsunderlag. Upplåning för investeringar

kommer att öka den kommunala låneportföljen, vilket ökar ränterisken och finansieringskostnaderna. Dessutom kommer avskrivningarna från investeringarna att belasta kommunens resultat under kommande budgetår.

1.3 Ekonomiska balanseringsåtgärder

Bokslutet år 2019 i Lapträsk uppfyllde kriskommunkriteriet gällande koncernens underskott. Som en följd av detta genomfördes ett ekonomiskt balanseringsprogram i kommunen under år 2020–2024, utifrån vilket staten konstaterade, att en kommunsammanslagningsutredning inte ska inledas. Kriskommunkriteriet har inte längre uppfyllts i boksluten för 2020–2023. Fullmäktige godkände 9.12.2020 §48 ett ekonomiskt balanseringsprogram samt utvärderingsgruppens slutrapport i februari 2021. Dessa fungerar som riktlinjer till en balanserad ekonomi i Lapträsk kommun under åren 2020–2024. Det ekonomiska balanseringsprogrammet baserar sig på två bestående strukturförändringar samt en engångspost som korrigerar koncernunderskottet;

Skattenivå

Inkomstskattesatsen och fastighetsskattesatserna har höjts för 2021 i enlighet med den ekonomiska balanseringsgruppens slutrapport, vilket innebär cirka 250 000 €. Skattenivån måste fortsätta att revideras vid behov i förhållande till kommunens ekonomiska situation. Man måste dock försöka hålla nivån i linje med andra små kommuner i Östra Nyland.

Engångspost som påverkar koncernresultatet

Delvis försäljning av Kymmenedalen El Ab:s aktier (cirka 2200 aktier) i enlighet med aktieägaravtalet 2021, förutsatt att det finns en köpare och prisnivån är tillräcklig. Försäljningen genomfördes år 2021 och hade en vinsteffekt på cirka 3 miljoner euro genom realisationsvinsten. Intäkterna får inte användas för att öka de fasta kostnaderna.

Permanent anpassning av aktiviteter

Verksamhetsbidraget kommer att justeras permanent med 210 000 euro årligen under det framtida balanseringsprogrammet. Förändringen av verksamhetsbidraget kommer att fördelas för 2022 med € 110 000 och för 2023 med € 100 000.

Åtgärder som vidtagits inom ramen för det ekonomiska balanseringsprogrammet

År 2023 har kommunen uppnått ett överskott, alla sektorer har underskridit sina budgetar, och skatteintäkter och finansiella intäkter var betydligt bättre än beräknat. På koncernnivå är resultatet dock något underskott på grund av finansiella kostnader.

De flesta balanseringsåtgärder har redan genomförts under tidigare år. De flesta av åtgärderna i programmet har genomförts. Vattenavgifter och jordbruksavgifter har höjts även under hösten 2023, bidrag har skurits ned och skogsförsäljning/avskogning har genomförts. Projektverksamheten har varit aktiv och man har fortsatt att satsa på förebyggande arbete, en fastanställd idrottsinstruktör har anställts från och med 1 januari 2023. Tjänsten som välfärds koordinatör har också tillsatts från och med den 1 januari

2023, som en förändring till följd av social- och hälsovårdsreformen. Morgonverksamheten har återupptagits för höstterminen 2023. Ingen morgonverksamhet ordnades i kommunen mellan hösten 2020 och våren 2023.

Under året 2021 genomfördes av de ekonomiska balanseringsåtgärderna höjningen av inkomstskattesatsen med 0,5 procentenheter och en höjning av fastighetsskattesatserna med 0,1 procentenheter. Även Kymmenedalens El Ab:s aktier såldes till en prisnivå enligt målsättningar, kommunens försäljningsvinst vid försäljningen av aktier var ca. 3 miljoner euro. Andra åtgärder som genomfördes var fastighetsskatteutredningen, försäljningen av Tallmogårdens fastighet och förändringen av verksamheten, utjämning av elever i de finskspråkiga skolorna till de två befintliga fastigheterna, koncentrationen av eftermiddagsverksamheten till en plats, minskningen av bidragen, genomförandet av skogsbruksplanen och slutförandet av olika utredningar,

Ekonomi balanserades tillfälligt 2020, t.ex. genom följande åtgärder: permittering av personal i 1–2 veckor, halvering av mötesarvoden, utebliven tillsättning av vakanser, upphörande av morgonverksamhet, centralisering av eftermiddagsverksamhet, upphörande av kommunalt hemvårdsbidrag, utebliven betalning av föreningsbidrag, halvering av vägarbeten, senareläggning av renoveringsarbeten. En ändring gjordes också i investeringsplanen.

Revisionsnämndens utvärdering:

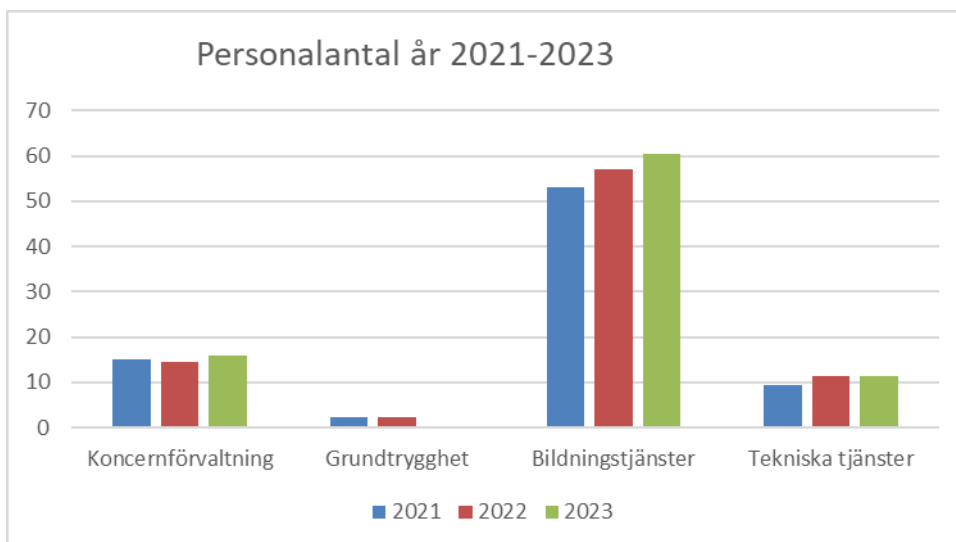
*Den ekonomiska balanseringen har genomförts i enlighet med planen.
Balanseringsprogrammet kommer att fortsätta fram till räkenskapsåret 2024.*

2. Personal

Antalet anställda vid Lapträsk kommun var 31.12.2023 sammanlagt 85 personer. Personalantalet har minskat med 6 personer. Det totala antalet personal 31.12.2022 var 91. Räknat i personår var Lapträsk personalstyrka för helåret 2023 87, jämfört med 85 år 2022. I tabellen har använts en fördelning enligt resultatområde. Detta omfattar alla fast anställda, tillfälligt anställda, vikarier, anställda och anställda med läroavtal.

LAPPTRÄSK	Ordinarie			Visstidsanställda och vikarier			Syselsatta och anställning med läroavtal		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Resultatområde									
Koncernförvaltning	8,92	11,01	9,35	5,63	2,35	4,26	0,58	1,10	2,18
Grundtrygghets-tjänster	1,62	1,88	0	0,56	0,36	0	0	0	0
Bildnings- och välfärdstjänster	41,15	40,81	41,58	11,89	16,25	18,24	0	0	0,61
Tekniska tjänster	9,33	10,79	10,72	0,11	0,36	0,51	0	0,29	0
Totalt	61,02	64,49	61,65	18,19	19,32	23,01	0,58	1,39	2,79

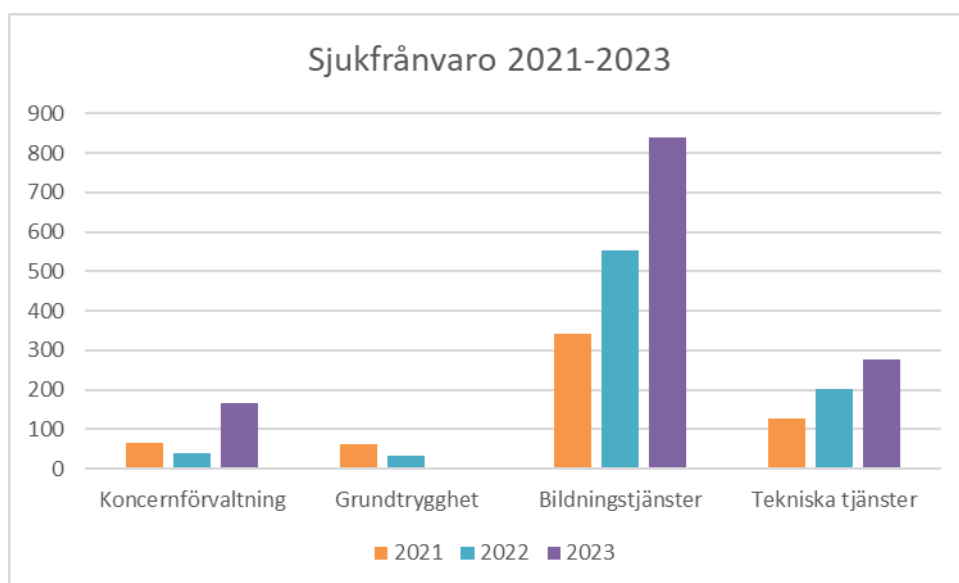
Siffrorna anges i manår

År 2023 var antalet sjukfrånvarodagar sammanlagt 857 dagar inom den ordinarie personalen. Antalet sjukfrånvarodagar bland hela personalen var sammanlagt 1280. Antalet sjukfrånvarodagar ökade med 313 dagar jämfört med föregående år. Vid beräkningen av antalet sjukfrånvarodagar per person har man använt personalmedeltalet 88,5. (1 januari/92 och 31 december/85).

Sjukfrånvaro per person:

år 2022	10,94
år 2023	14,46

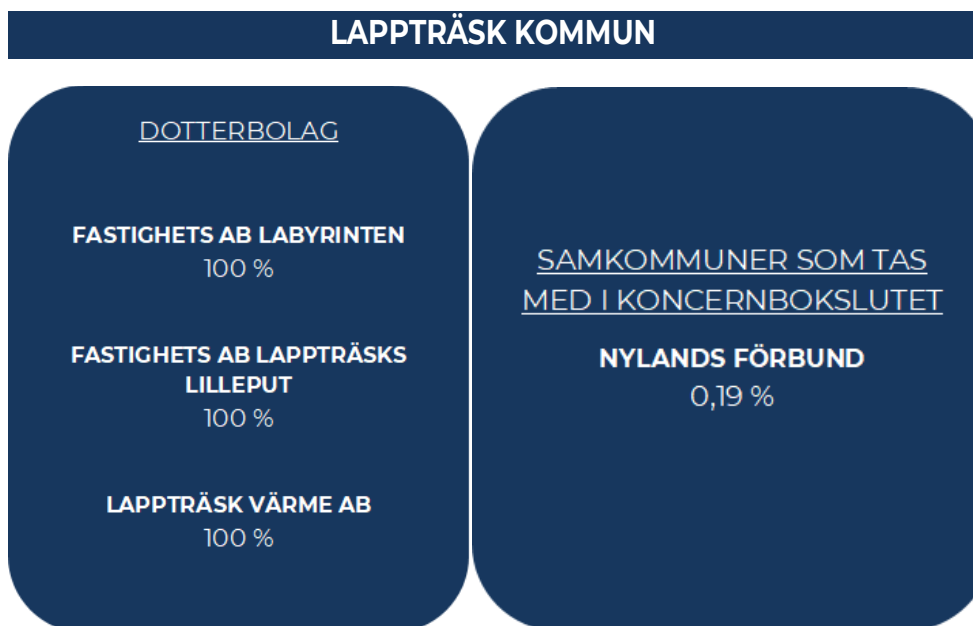
Kort sjukfrånvaro, 1–3 dagar ökade från 127 fall år 2022 till 164 fall år 2023, sammanlagt 55 sjukfrånvarodagar. Sjukfrånvarodagar, 4–10 dagar frånvaro, har minskat med 138 sjukfrånvarodagar. Lång sjukfrånvaro som varade över 11 dagar har ökat med 203 sjukfrånvarodagar.

Personalen kan vara sjukskriven med egen anmälan 5 gånger om året, högst 5 dagar åt gången. Under år 2023 användes denna möjlighet av 120 personer. Av sjukfrånvaro på 1–5 dagar var sammanlagt 251 dagar med egen anmälan/förpersonens tillstånd. 40 av dessa varade i en dag, 92 dagar av dessa varade i två dagar, 78 dagar varade i tre dagar, 16 dagar varade i fyra dagar och 25 dagar varade i fem dagar.

Revisionsnämndens utvärdering:

Sjukfrånvaron har ökat, förutom inom grundtrygghetstjänsterna. Det har även skett en ökning av långa sjukskrivningar på mer än 11 dagar. I en liten kommun kan sjukfrånvaron vara mycket personberoende. Revisionsnämnden uppmanar därför personalförvaltningen att vara vaksam och följa utvecklingen och vidta lämpliga åtgärder när problem upptäcks.

3. Kommunkoncern

Kommunkoncernen förändrades i början av 2023, då största delen av de kommuner som konsolideras i koncernbokslutet flyttade till välfärdsområdet. Kvar blir endast en samkommun, Nylands förbund. Det skedde också en förändring i dotterbolagen, när Fastighets Ab Taitotalo fusionerades med Fastighets Ab Lapträsk Lilleput den 31 december 2022. Det kommer därför att finnas tre dotterbolag från 2023, alla helägda av Lapträsk kommun; Fastighets Ab Labyrinten, Fastighets Ab Lapträsk Lilleput samt Lapträsk Värme Ab. Kommunens bolag har antagit kommunens koncerndirektiv.

Bolagen har rapporterat om sin verksamhet till kommunägaren vid kommunstyrelsens sammanträden.

De av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen har i huvudsak uppnåtts inom koncernen. De finansiella målen har inte uppnåtts och två dotterbolag redovisar underskott. De separata resultaten för dotterbolagen har uppnåtts enligt följande: Fastighets Ab Labyrinten underskott på ca 219 000 €, Fastighets Ab Lapträsk Lilleput överskott på ca 47 000 € och Lapträsk Värme Ab underskott på ca 51 000 €. Med undantag för Fastighets Ab Labyrinten förväntas koncernens situation förbli stabil under de närmaste åren.

Utanför bolagsstämmorna gav kommunstyrelsen separat ägarstyrning till Fastighets Ab Labyrinten för bolagets nya strategi för 2024–2030.

Fastighets Ab Labyrinten beslutade om en ny strategi för att svara på förändringarna i verksamhetsmiljön och bolagets ekonomiska utmaningar. De stigande ränte- och amorteringskostnaderna ledde till ett kraftigt underskott i bolagets resultat.

Kommunstyrelsen beslutade att kapitalisera Fastighets Ab Labyrinten under 2024 med ett maximalt belopp på 150 000 euro. Bolagets ekonomiska utmaningar kommer inte att lösas helt genom en ettårig rekapitalisering, och bolagets finansiella utmaningar kommer att fortsätta, särskilt om räntorna inte sjunker avsevärt.

Revisionsnämndens utvärdering:

De mål som fullmäktige har uppsatt har i stort sett uppnåtts. Vad gäller Fastighets Ab Labyrinten bör man konsekvent fortsätta att förbättra bolagets situation.

4. Sammanfattning av utvärderingen

Revisionsnämnden anser med hänvisning till sina revisionsobservationer samt de utredningar och översikter som gjorts och det som läggs fram i verksamhetsberättelsen att de ekonomiska mål som fullmäktige ställt upp har förverkligats väl. Revisionsnämnden tackar kommunens personal för det arbete de utför för kommuninvånarna.

Lapträsk 14 maj 2024

Kaj Ikäheimo ordförande	Anne Rönkkö vice ordförande
----------------------------	--------------------------------

Kalevi Hoffström medlem	Marina Silfvast medlem
----------------------------	---------------------------

Markku Lautamäki medlem	Maarit Hietala medlem
----------------------------	--------------------------

Katri Sibelius
medlem